

UZASADNIENIE

W dniu 2 maja 2012 do Sądu Rejonowego w Pabianicach wpłynął pozew, w którym R. S. (1), przedstawicielka ustawowa M. S. i Z. S. wystąpiła o podwyższenie alimentów od pozwanego R. S. (2) z kwoty po 700 zł miesięcznie do kwoty odpowiadającej 21% wynagrodzenia netto pozwanego – nie mniej niż po 1.050 zł netto miesięcznie na rzecz małoletniej M. S. oraz z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty odpowiadającej 15% wynagrodzenia netto pozwanego – nie mniej niż po 750 zł netto miesięcznie na rzecz małoletniej Z. S.. W uzasadnieniu podniesiono, że alimenty w dotychczasowej wysokości nie zaspokajają nawet 1/3 materialnych kosztów utrzymania małoletnich powódek i są dla nich niekorzystne i krzywdzące. Procentowe określenie wysokości alimentów należnych małoletnim powódkom w stosunku do zarobków ojca w należyty sposób zabezpieczy ich interes w przypadku wzrostu wysokości jego zarobków. / pozew k. 2-4/.

W odpowiedzi na pozew w piśmie procesowym z dnia 9 października 2012 pozwany reprezentowany przez adwokata nie uznał powództwa, wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych/odpowieź na pozew k. 16-19/.

W piśmie procesowym z dnia 10 października 2012 przedstawicielka ustawowa ustosunkowała się do odpowiedzi na pozew. Zakwestionowała okoliczność, że pozwany co najmniej raz w tygodniu widuje się z córkami. Z pisma przedstawicielki ustawowej wynikało, że pozwany jest obecnie zatrudniony w oparciu o umowę o pracę na czas określony ponieważ wcześniejsze zatrudnienie na czas nieokreślony i wysokie zarobki utracił poprzez swoją „nieuczciwość”. Przedstawicielka ustawowa wskazała ponadto na akta (...) w których znajdowało się rozwiązanie umowy o pracę z pozwanym z firmą (...) Sp. z o.o. /pismo procesowe k. 63-65v/.

Na rozprawie w dniu 10 października 2012 przedstawicielka ustawowa powodów poparła powództwo, pełnomocnik pozwanego wniósł jak w odpowiedzi na pozew. /protokół k. 48/. Strony podtrzymały swoje stanowiska na rozprawie w dniu 22 stycznia 2013 i w dniu 17 września 2013r. /protokół k. 74-76, k.116-121/.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zostało oparte na następujących ustaleniach i rozważaniach:

Wyrokiem z dnia 3 listopada 2004 w sprawie (...) Sąd Okręgowy w Ł. rozwiązał przez rozwód związek małżeński przedstawicielki ustawowej R. S. (1) i pozwanego R. S. (2) i zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej M. S. alimenty w wysokości po 600 zł miesięcznie, a na rzecz małoletniej Z. S. alimenty w wysokości po 400 zł miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 18 września 2006 w sprawie (...) Sąd Rejonowy w P. podwyższył alimenty należne od pozwanego na rzecz córek M. S. i Z. S. odpowiednio: z kwoty po 600 zł miesięcznie do kwoty po 700 zł miesięcznie na rzecz M. S. i z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 450 zł miesięcznie na rzecz małoletniej Z. S..

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2007 w sprawie(...) Sąd Okręgowy w Ł.zmienił zaskarżony apelacjami obu stron wyrok z dnia 18 września 2006 w sprawie (...) w ten sposób, że podwyższył alimenty należne od pozwanego R. S. (2) na rzecz M. S. do kwoty po 800 zł miesięcznie i na rzecz Z. S. do kwoty po 500 zł miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 18 maja 2009 w sprawie (...) Sąd Rejonowy w P.podwyższył alimenty należne od pozwanego R. S. (2) z kwot ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł.w sprawie (...)z dnia 12 stycznia 2007 odpowiednio z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty odpowiadającej 19% wynagrodzenia netto otrzymywanego przez pozwanego i nie mniej niż 950 zł miesięcznie na rzecz M. S. oraz z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty odpowiadającej 13% wynagrodzenia netto otrzymywanego przez pozwanego i nie mniej niż 650 zł netto miesięcznie na rzecz Z. S. – tj. łącznie do kwoty odpowiadającej 32% wynagrodzenia netto otrzymywanego przez pozwanego i nie mniej niż 1.600 zł miesięcznie na rzecz obu córek.

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2012 w sprawie (...) Sąd Rejonowy w P. obniżył alimenty należne od pozwanego z kwot ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 18 maja 2009 w sprawie (...) do kwoty po 700 zł miesięcznie na rzecz małoletniej M. S. oraz do kwoty po 400 zł miesięcznie na rzecz małoletniej Z. S..

W dacie ustalania wysokości alimentów na mocy wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 23 stycznia 2012 w sprawie (...) małoletnia powódka M. S. miała prawie trzynaście lat, a małoletnia powódka Z. S. miał prawie jedenaście lat. Przedstawicielka ustawowa pracowała w Banku (...) S.A. na stanowisku administratora kredytów i zarabiała 2.150 zł netto (3.300 zł brutto) miesięcznie. Dodatkowo dostawała premie uznaniowe kwartalne w wysokości po około 500 do 800 zł netto jednorazowo, trzynastą pensję oraz dofinansowanie do wypoczynku letniego. Na starszą córkę otrzymywała zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł miesięcznie. Innych świadczeń nie otrzymywała. Przedstawicielka ustawowa korzysta z ulgi na małoletnie powódki. W 2011 otrzymała zwrot podatku w wysokości 3.400 zł. Ponościła opłaty z tytułu utrzymania mieszkania w wysokości: czynsz – około 490 zł miesięcznie, gaz około 81 zł miesięcznie, woda około 80 zł miesięcznie, energia elektryczna około 70 zł miesięcznie. Z tytułu zakupu odzieży dla córek wydawała około 1.400 zł przez okres około pół roku, nadto wraz z rozpoczęciem roku szkolnego w 2011 roku poniosła koszty wyprawki szkolnej w wysokości 900 zł oraz opłaty na radę rodziców które łącznie wynosiły 100 zł rocznie. Obie powódki nosiły okulary. Małoletnia M. S. chorowała na cukrzycę i epilepsję. W opiece nad małoletnimi przedstawicielce ustawowej pomagała jej matka. W zamian za regularną opiekę nad dziećmi i przygotowywanie posiłków przedstawicielka ustawowa pomagała swojej matce poprzez wykupywanie jej leków dofinansowanie części czynszu i energii elektrycznej co miesięcznie wynosiło łącznie około 800 zł. Pozwany od grudnia 2011 pracował jako przedstawiciel medyczny w P.– R.. Miał wówczas podpisaną umowę na czas określony do czerwca 2012 i otrzymywał wynagrodzenie netto w wysokości 3.200 zł miesięcznie. Wcześniej przebywał na zasiłku chorobowym, a do sierpnia 2011 pracował w firmie farmaceutycznej (...) Sp. z o.o. za wynagrodzeniem około 7.250 zł brutto (5.000 zł netto) miesięcznie. Miał do dyspozycji samochód służbowy, za który pracodawca potrącał mu z wynagrodzenia około 100 zł. Pozwany miał zadłużenie na kartach kredytowych w wysokości: 27.000 zł, 5.000 zł i 9.000 zł. Spłacał kredyt zaciągnięty na spłatę przedstawicielki ustawowej po rozwodzie oraz na zakup działki i remont domu na działce. Łączne zadłużenie pozwanego wynosiło 170.000 zł. Mieszkał sam i prowadził samodzielne gospodarstwo domowe. Mieszkał w kamienicy ogrzewanej gazem. Miesięczne koszty ogrzewania w sezonie grzewczym wynosiły około 500 zł, za energią elektryczną płacił około 50 zł miesięcznie, za wodę około 30 zł. Miał problemy z kręgosłupem. Utrzymywał kontakty z powódkami i kupował im prezenty.

Obecnie małoletnia powódka M. S. ma czternaście i pół roku, a małoletnia powódka Z. S. ma dwanaście lat. U małoletniej M. stwierdzono dwa lata temu skrzywienie kręgosłupa. Małoletnia korzystała wówczas z rehabilitacji, gimnastyki korekcyjnej, wizyt u ortodonta i u okulisty. Przedstawicielka ustawowa uczęszczała z małoletnimi do neurologa i do laryngologa. Małoletnia Z. zaczęła korzystać z poradni psychologiczno-pedagogicznej, gdzie zajęcia są bezpłatne. Małoletnia M. uczęszcza do drugiej klasy gimnazjum, choruje na cukrzycę i epilepsję. Matka małoletnich nadal pracuje na stanowisku specjalisty i zarabia 2.300 zł. Z kwoty tej ma potrącaną pożyczkę w wysokości 170 zł miesięcznie. Dodatkowo otrzymuje premie kwartalne od 500 do 1.000 zł brutto jednorazowo, dofinansowanie do wypoczynku letniego, dofinansowanie do kultury – 500 zł, trzynastą pensję i zwrot podatku. Sporadycznie otrzymuje wsparcie finansowe od swojej babki i brata w kwotach od 300 do 500 zł miesięcznie. Opłaca czynsz w wysokości 500 zł miesięcznie, gaz w wysokości 150 zł miesięcznie raz na dwa miesiące, wodę w wysokości 90 zł miesięcznie, energią elektryczną około 70 zł miesięcznie, Internet i telewizję około 120 zł miesięcznie. Około 165 zł przeznacza na zakup lekarstw dla małoletniej M. S.. Na zakup odzieży i obuwia wydaje po około 100 w średnim przeliczeniu miesięcznym na każdą z córek. Na wyprawki szkolne i inne szkolne wydatki przeznacza łącznie około 230 zł na obie córki w skali miesiąca. Z tytułu wypoczynku letniego ponosi koszty w kwocie po 180 zł w przeliczeniu miesięcznym na obie córki łącznie. Na rozrywkę dla córek wydaje łącznie około 60 zł miesięcznie. Dodatkowo ponosi koszty stomatologa, ortodonta oraz wydatków dodatkowych w wysokości około 120 zł miesięcznie łącznie na obie córki. Nadal korzysta też z pomocy swojej matki w opiece na córkami i w zamian finansuje matce część opłat za leki i media na łączną kwotę około 800 zł miesięcznie.

Pozwany pozostaje w konkubinacie. Konkubina pozwanego ma dwoje dzieci w wieku 11 i 17 lat, które pozostają na jej utrzymaniu. Pracuje w restauracji, gdzie otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1.300 zł netto miesięcznie. Dodatkowo otrzymuje alimenty na dzieci. Pozwany pracuje w firmie (...) Sp. z o.o. gdzie zarabia około 4500 zł brutto miesięcznie. Po uiszczeniu zasądzonych alimentów otrzymuje netto 2.000 zł miesięcznie. Nie ma innych dodatkowych źródeł dochodów. Spłaca kredyt konsolidacyjny w wysokości 862 zł, który obejmuje wszystkie wcześniejsze kredyty i zobowiązania. Na swoje utrzymanie wydaje około 400-500 zł miesięcznie. Pozwany mieszka z konkubina i jej dziećmi w domu jednorodzinnym stanowiący własność konkubiny. Jest właścicielem mieszkania w P. o powierzchni około 100 m² w którym od 2013 mieszka jego kuzynka i ponosi wszystkie opłaty związane z mieszkaniem. Pozwany uiszcza tylko podatek od nieruchomości w wysokości 200 zł rocznie. Pozwany sprzedał działkę w W. w 2011 za kwotę 200.000 zł i pieniądze uzyskane ze sprzedaży przeznaczył w znacznej części na spłatę wcześniejszych zadłużeń. Poza powódkami nie ma innych osób na swoim utrzymaniu.

Sąd nie dał wiary zeznaniom przedstawicielki ustawowej w których koszt utrzymania powódek oceniała ona na kwotę 3.800 zł. Łączny dochód jakim dysponuje jej trzyosobowa rodzina nie daje w ocenie Sądu możliwości na przeznaczanie tak wysokiej kwoty na same tylko powódki. Wartość załączonych do akt dokumentów w ocenie Sadu Rejonowego nie budził wątpliwości. /uzasadnienie k.124-133/

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 1 października 2013 oddalił powództwo M. S. i Z. S. reprezentowanych przez R. S. (1) przeciwko R. S. (2) o podwyższenie alimentów przyjmując za podstawę rozstrzygnięcia art. 138 kro w zw. z art. 133 § 1 kro i art. 135§ 1 kro. Sąd Rejonowy podniósł, iż od daty ustalania wysokości alimentów na mocy wyroku z dnia 23 stycznia 2012 w sprawie (...)który uprawomocnił się w dniu 13 lutego 2012, do dnia wyrokowania minęło półtora roku, a do dnia złożenia pozwu w dniu 2 maja 2012 zaledwie trzy miesiące. Matka małoletnich zarabiała wówczas 2.150 zł miesięcznie, obecnie 2.300 zł. Nadto otrzymywała takie same składniki dodatkowe jak obecnie. Przedstawicielka ustawowa korzystała i nadal korzysta z pomocy swojej matki w prowadzeniu domu i w opiece nad córkami. Małoletnia M. nadal choruje na cukrzycę i epilepsję, Małoletnia Z. zaczęła korzystać z poradni (...), ale zajęcia te są bezpłatne. Koszty utrzymania małoletnich są zbliżone do kosztów jak w dacie ustalania wysokości alimentów w dniu 23 stycznia 2012. Tym samym Sąd przyjął, iż w sytuacji materialnej i osobistej, jak też i w zakresie usprawiedliwionych i uzasadnionych potrzeb strony powodowej nie zaszły żadne istotne zmiany. Pozwany w dacie ustalania wysokości alimentów na mocy wyroku z sprawie (...)zarabiał około 5.000 netto miesięcznie, obecnie zarabia około 4.500 zł. Wprawdzie sprzedał działkę, ale uzyskane ze sprzedaży pieniądze przeznaczył na spłatę posiadanych w okresie wcześniejszym zadłużeń.

Apelację od powyższego wyroku w dniu 18 listopada 2013 wniosła przedstawicielka ustawowa zaskarżając wyrok w całości, wnosząc o jego zmianę poprzez podwyższenie alimentów od pozwanego R. S. (2) z kwoty po 700 zł miesięcznie do kwoty odpowiadającej 21% wynagrodzenia netto pozwanego – nie mniej niż po 1.050 zł netto miesięcznie na rzecz małoletniej M. S. oraz z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty odpowiadającej 15% wynagrodzenia netto pozwanego – nie mniej niż po 750 zł netto miesięcznie na rzecz małoletniej Z. S.. /apelacja k. 150-160/

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 10 lutego 2014 przedstawicielka ustawowa poparła apelację, pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie apelacji. /protokół rozprawy k. 170, 170v/. Sam pozwany potwierdził, że około 2 lat temu sprzedał działkę za kwotę 200.000 zł i nie przedstawił żadnych dokumentów na okoliczność jakoby uzyskaną kwotę przeznaczył na spłacenie wcześniej zaciągniętych długów, przyznał także, że mieszkanie, którego jest właścicielem nieodpłatnie udostępnia kuzynce

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna. Od orzeczenia które obniżyło alimenty na rzecz powódek nie została złożona apelacja i wobec zamknięcia drogi do kontroli instancyjnej tego orzeczenia R. S. (1) w niespełna dwa miesiące po jego wydaniu wytoczyła kolejne powództwo, które jest przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej. Postępowanie przed sądem I instancji toczyło się 18 miesięcy, i o ile na chwilę wytoczenia powództwa w pełni uzasadnione jest stanowisko, że od chwili poprzedniego wyrokowania nie zaszły po żadnej ze stron okoliczności usprawiedliwiające zmianę w zakresie

zasądzonych alimentów, o tyle, w ocenie Sądu Okręgowego w chwili wyrokowania zmiany te są dostrzegalne wyraźnie. Koszty utrzymania powódek rosną z racji ogólnego wzrostu kosztów utrzymania oraz z racji wzrostu ich potrzeb warunkowanego ich wiekiem i rozwojem i choć może nie jest to wzrost radykalny z całą pewnością nie można przyjąć, że nie występuje wcale, a już na pewno koszty utrzymania powódek nie spadają; natomiast możliwości alimentacji z punktu widzenia pozwanego należy oceniać nie tylko przez pryzmat wysokości jego zarobków, ale także mając na uwadze jego możliwości majątkowe. Wprawdzie zarobki pozwanego nie wzrosły, ale pozwany zyskał znaczną kwotę pieniędzy i nie udokumentował sposobu jej spożytkowania, a ponadto jest właścicielem dużego mieszkania, z którego mógłby pozyskiwać środki (w tym na alimentację dzieci) na dwa sposoby: skoro nie służy ono do zaspokojenia jego własnych potrzeb mieszkaniowych mogłoby być sprzedane lub wynajęte odpłatnie. Pozwany tymczasem udostępnia mieszkanie nieodpłatnie (użytkownik pokrywa jedynie koszty bieżącej eksploatacji) czyli w pewien sposób alimentuje osobę, wobec której nie jest do tego zobowiązany. Zważywszy na powyższe Sąd Okręgowy uznał, że pozwanego stać na wyższe alimenty, zaś kwoty odpowiednio 900 zł na rzecz M. S. i 600 zł na rzecz Z. S. pozwolą na zaspokojenie ich usprawiedliwionych potrzeb przy uwzględnieniu proporcjonalnego współudziału ich matki i pozostając w zgodzie z art. 135 § 1 i 2 kpc i art. 138 kpc zmienił zaskarżony wyrok, a w pozostałej części apelację oddalił na podstawie art. 386 § 1 kpc.